

Jerzy Zdanowski

WPROWADZENIE

Prezentowany numer „Krakowskich Studiów Międzynarodowych” jest trzecim spośród dziewięciu dotychczas wydanych przez Krakowską Szkołę Wyższą (obecnie Akademię) im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, poświęconym problematyce krajów Azji i Afryki. Kontynuujemy w tym względzie tradycję zapoczątkowaną przez nieodżałowanej pamięci Profesora Andrzeja Kapiszewskiego, założyciela czasopisma i promotora interdyscyplinarnych badań nad Orientem w Polsce.

Tendencja do eksponowania problematyki rozwojowej krajów Azji i Afryki oraz ich roli w stosunkach międzynarodowych i miejsca w porządku światowym w XXI w. będzie niewątpliwie trwała, gdyż trudno przecenić znaczenie krajów kultur pozaeuropejskich w polityce światowej. Chiny, Indie, Iran, a wcześniej Japonia i tzw. tygrysy wschodnioazjatyckie (Korea Południowa, Singapur, Tajwan i Hongkong) odgrywają coraz istotniejszą rolę w stosunkach międzynarodowych. Świadomość tego, że świat to nie tylko Europa i USA staje się coraz bardziej powszechna, a jeśli ktoś nie chce się z tym faktem pogodzić, to znaczy, że nie zdaje sobie sprawy z przemian w światowym układzie sił, które nastąpiły w wieku XX.

Obecność świata pozaeuropejskiego w naszym świecie europejskim jest odczuwalna we wszystkich wymiarach – kulturowym, gospodarczym, politycznym i społecznym. Na co dzień spotykamy się nie tylko z muzyką, filmem, literaturą azjatycką czy afrykańską, ale także z towarami, usługami, a nade wszystko z ludźmi z tamtych regionów. W stosunkach międzynarodowych Azja wywiera coraz głębszy wpływ w związku z wysoką dynamiką rozwoju gospodarczego i wzrastającym potencjałem militarnym. Indie już stały się mocarstwem nuklearnym i pod

tym względem dołączyły w Azji do Chin i Pakistanu, a do drzwi klubu nuklearnego puka coraz mocniej Iran. Są to fakty, z którymi świat zachodni musi się liczyć. Ostatnie wypowiedzi prezydenta USA Baracka Obamy w sprawie Iraku, Iranu i Afganistanu mogą już wskazywać, że Zachód przygotowuje się do przewartościowania swojej dotychczasowej polityki wobec tej części świata pod kątem porzucenia konfrontacji i przejścia do dialogu. Świat pozaeuropejski to także Afryka. Znaczenie tego kontynentu w aspekcie potrzeb energetycznych świata oraz problemów rozwojowych jest coraz bardziej doceniane w polityce światowej.

Kontynuacja tradycji zapoczątkowanej przez Profesora Kapiszewskiego wyraża się także w układzie numeru. Materiały zostały dobrane w ten sposób, że tworzą dwie części: pierwsza, poświęcona procesom politycznym i stosunkom międzynarodowym, oraz druga – w której wyeksponowany został kulturowy czynnik procesów politycznych. W części pierwszej znajdują się m.in. artykuły: O. Barbasiewicz o polityce Japonii wobec Izraela, A. Christian-Kasznik o stosunkach francusko-algierskich, M. Sprengla o relacjach politycznych i gospodarczych Australii z Japonią oraz Chinami, B. Wróblewskiego o stosunkach międzynarodowych na Bliskim Wschodzie w końcowym okresie kolonializmu, J. Zajączkowskiego o stosunkach Indii z Unią Europejską oraz K. Zajączkowskiego o stosunkach między Unią Europejską a Chinami.

Część druga zawiera m.in. teksty: R. Mydla o postrzeganiu obcych w Japonii, M. R. Sławińskiego o tradycyjnej kulturze Tajwanu, R. Tonty o kulturowych czynnikach mobilizacji politycznej w Libanie, M. Zaborowskiej o współczesnych interpretacjach *Koranu* w Iranie jako elemencie procesu podejmowania decyzji przez elitę władzy tego kraju.

Numer promuje grono młodych badaczy (Tonta, Zaborowska, Zajączkowsy, Bakalarz, Wróblewski), którzy łączą w swoich pracach politologię z kulturoznawstwem, prezentując w ten sposób nowoczesną interdyscyplinarną metodę badawczą. Redakcja widzi w tym przyszłość dla badań nad stosunkami międzynarodowymi i zachęca innych młodych naukowców do prezentowania swoich osiągnięć w kolejnych numerach „Krakowskich Studiów Międzynarodowych”. Aktualny numer przedstawia także autorów zagranicznych z Nigerii, Omanu i Egiptu. Łamy naszego pisma są bowiem szeroko otwarte dla naukowców z innych krajów, gdyż ich punkt widzenia niewątpliwie wzbogaca debatę o współczesnych stosunkach międzynarodowych.

Zapraszamy do lektury.